

Arkeologisk utredning inför detaljplan Barkarbystaden III

Fastigheten Barkarby m. fl. Järfälla socken, Järfälla kommun, Uppland
Registrerad lämning i FMIS: Järfälla 248:1 m . fl.

Karin Beckman-Thoor

Arkeologisk utredning
inför detaljplan
Barkarbystaden III

ARKEOLOGISK UTREDNING

Fastigheten Barkarby m. fl.
Järfälla socken
Järfälla kommun
Uppland
Järfälla 248:1 m . fl.

Karin Beckman-Thoor

Tidsperioder

Bronsålder – 1800 – 500 f. Kr

Järnålder – 500 f. Kr – 1050 e. Kr

Äldre järnålder – 500 f. Kr – 500 e. Kr

Yngre järnålder – 500 – 1050 e. Kr

Medeltid – 1050 – 1527 e. Kr

Efterreformatorisk tid – från 1527 e. Kr och framåt

Senare tid – 1800 - och 1900-talen

Förkortningar och begrepp

ATA – Antikvariska topografiska arkivet, Riksantikvarieämbetet, arkiv över arkeologi och kulturhistoria

Fornsök – FMIS sökapplikation över fornlämningar vid Riksantikvarieämbetet

FMIS/Fmis – Fornminnesinformationssystem vid Riksantikvarieämbetet, det digitala fornminnesregistret

ISOF, NAU – Institutionen för språk och folkminnen vid Uppsala universitet, Namnarkivet med digitalt ortnamnsarkiv

KVHAA – Kungliga Vitterhets Akademiens bibliotek. Bibliotek över arkeologi och kulturhistoria

LM/Lm – Lantmäteriet, avser här Lantmäteristyrelsens kartmaterial

RAK – Rikets allmänna kartarkiv

LMS – Lantmäteristyrelsens kartarkiv

RAÄ – Riksantikvarieämbetet

SHM – Statens historiska museum med digitala arkiv över samlingar

© **KRAKA KULTURMILJÖ AB 2016**

Kraka kulturmiljö rapport 2016:3

KRAKA KULTURMILJÖ AB

E-post: krakakulturmiljo@gmail.com

Omslag: Utdrag ur ägomätning över Säby med underlydande byar och torp. Här syns Ålsta med fyra gårdar, tomter, en väderkvarn och den gamla byvägen som alltjämt har kvar sin sträckning genom Ålsta gamal bytomt.

Samtliga fotografier är tagna av Karin Beckman-Thoor.

Kartor ur allmänt kartmaterial © Lantmäteriet Medgivande R172_130051

ISBN: 978-91-982739-5-3

Digital kopiering: Kraka kulturmiljö AB 2016

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning	5
Målsättning	6
Metod och genomförande.....	6
Naturgeografi och fornlämningsmiljö	7
Resultat	11
Utvärdering	13
Referenser.....	14
Administrativa uppgifter	15
Bilaga 1. Objektbeskrivning	16
Bilaga 2. Tabell över schakt och provgropar	17

Sammanfattning

Kraka kulturmiljö AB har utfört en arkeologisk utredning inför en ny detaljplan för Barkarbystaden III. Arbetet har omfattat inventering och utredningsgrävningar av tre möjliga grav- och boplatslägen. Områdena visade sig vara helt omrörda och sönderschaktade till följd av verksamhet inom Barkarby f.d. flygfält och militär övningsverksamhet. I området noterades en äldre väg i form av en vägbank i anslutning till Ålsta bytomt som ligger norr om utredningsområdet. Vägen har brukats in på 1950-talet och klassas som en övrig kulturhistorisk lämning. I övrigt framkom inget av kulturhistoriskt intresse.

Inledning

Kraka kulturmiljö AB har utfört en arkeologisk utredning inför en detaljplaneläggning av Barkarbystaden III, ett nytt bostadsområde norr om Järfälla kyrka och väster om Barkarby köpstad. Området är ca 37 ha stort och ligger till stor del inom Barkarby f.d. flygfält.

Den arkeologiska utredningen har genomförts efter beslut av Länsstyrelsen i Stockholms län, enligt 2 kap 11 § KML (Kulturmiljölagen). Uppdraget har dnr: 43112-36014-2015. Beställare har varit samhällsbyggnadsenheten vid Järfälla kommun.

Fältarbetet utfördes under november och december 2015 och grävningen anpassades till att det blev minusgrader och tjäle under en period. Karin Beckman-Thoor, Kraka kulturmiljö AB har ansvarat för fältarbetet och rapportsammanställningen. I utredningsgrävningen deltog Anette Färjare, Eldrun arkeologi och landskap.

Fig. 1. Utredningsområdet sträcker sig norrut från Järfälla kyrka till Barkarby köpstad, se svart markering. Digitala topografiska kartan. Skala 1:50 000.

Målsättning

Den arkeologiska utredningens syfte är att lokalisera och fastställa fornlämningar. I utredningen har det ingått att dokumentera och redovisa övriga kulturhistoriska lämningar samt att lyfta fram möjliga fornlämningar, företrädesvis tänkbara lägen för förhistoriska boplatser och att pröva dessa genom utredningsgrävningar.

Metod och genomförande

Arbetet inleddes med en bakgrundsstudie som omfattade en genomgång av Fornminnesregistret (FMIS), historiskt kartmaterial vid Lantmäteriet (LM) och en sökning i Statens historiska museums digitala samlingar (SHM) samt i SAMLA, Riksantikvarieämbetets (RAÄ) digitala rapportarkiv. Jordartskartor och strandlinjekartor har kontrollerats genom det digitala kartfönstret vid Sveriges geologiska undersökningar (SGU).

I Järfälla socken och i Barkarby har det utförts ett stort antal arkeologiska undersökningar under de senaste decennierna. Äldre rapporter och arkivmaterial har kontrollerats vid Vitterhetsakademiens bibliotek samt Antikvariska topografiska arkivet.

Fältarbetet har omfattat en noggrann inventering följt av utredningsgrävningar för att klargöra fornlämningsstatus hos de möjliga fornlämningar som noterades vid inventeringen. I arbetet ingick även att registrera övriga kulturhistoriska lämningar. De noterade objekten har mätts in med GPS och dokumenterats enligt FMIS praxis.

Utredningsgrävningen utfördes med hjälp av en larvburen grävmaskin varvid schakt togs upp för att kontrollera de möjliga fornlämningarnas status. Utredningsgrävningarna innebar att schakt grävdes skiktvis ned till fyndförande alternativt orörd nivå. Schakten lades igen efter att de beskrivits och mätts in. Arkiv-, kartstudier och resultat av fältarbetet har sammanställts till denna rapport.

Fig. 2. Utredningen avsåg ett område från Järfälla kyrka och norrut. Fotot visar hur den gamla landningsbanan möter den nya bostadsbebyggelsen

Naturgeografi och fornlämningsmiljö

Utredningsområdet sträcker sig från ängen norr om Järfälla kyrka och vidare norrut till Ålsta gamla bytomt för att sedan vika av mot nordost. Mellan dessa platser breder det ut sig en vidsträckt låglänt gräsmark där Barkarby f.d. flygfält dominerar med sina övergivna landningsbanor. I norr, vid Ålsta gamla bytomt, går utredningsområdet upp till en nivå om 25 meter över havet. Därifrån sluttar marken mot söder för att ligga på en nivå om 15 till 20 meter över havet i den södra delen av utredningsområdet. Sedan stiger marken uppåt igen och Järfälla kyrka ligger på en höjd som går upp till 25 meter över havet. Den nordöstra delen kan beskrivas som en gräsbevuxen höglänt plåtå på 20 meter över havet. Marken består av sandjord. Vid Ålsta märks ett bergigt parti med moränjord mellan bergklackarna. I söder dominerar styv lerjord.

De naturgivna förutsättningarna berättar att området bildade land under bronsålder och att den norra delen med sandjord och skyddande bergshöjder bör ha varit mycket attraktiv för bosättningar under bronsålder och äldre järnålder. I söder tangerar området höjden för Järfälla kyrka där det funnit bosättningar sedan bronsålder och framåt.

Järfällabygden och det som idag kallas för Barkarbystaden efter järnvägsstationen på Barkarby mark, är ett område som är mycket rikt på fornlämningar. Vid SHM, Statens historiska museum, förvaras det fynd från omkring 80 fyndplatser i Järfälla socken. Av dessa är sex knutna till Barkarby flygfält och två till Ålsta gård. Flera av dessa fyndplatser avser arkeologiskt undersökta fornlämningar som genererat ett mycket stort antal fynd. Sedan tidigt 1900-tal har det utförts många arkeologiska undersökningar som kan kopplas till stationssamhällets utveckling, etableringen av Barkarby flygfält och nu Barkarby köpcentrum samt Barkarbystaden. Delar av det aktuella utredningsområdet har även tangerats av tidigare utredningar. De äldre undersökningarna finns beskrivna och diskuterade i rapporter från det senaste decenniet, bl.a. i rapporten över Kalvshälla boplatser som undersöktes på 1990-talet (Grönwall 2003, Andersson 2009).

Idag saknas fornlämningar i området och för detta uppdrag har arkivstudien begränsats till utredningsområdet med angränsande fornlämningar. Norr om kyrkan, i söder av utredningsområdet låg tidigare ett stort gravfält, Järfälla 248:1, som undersöktes 1934 till 1937. Utgrävningarna utfördes inför planeringen av Barkarby flygfält. Gravfältet bestod av 45 flatmarksgravar med både skelettbegravningar och brandbegravningar. I området påträffades även en stenlagd väg och några husgrunder. Merparten av lämningarna kunde dateras till järnålder. Sydväst om gravfältet lär det ha funnits en stor hög med rest sten på toppen, Järfälla 248:4. Platsen har markerats ungefärligt och ligger söder om utredningsområdet i en sluttning. Vid utgrävningen påträffades även en skafthålsyxa som dateras till övergången stenålder/bronsålder, Järfälla 248:2. Husgrunderna kan möjligen ha haft samband med Karlslund, en bebyggelse som låg söder om utredningsområdet, från 1850 till 1939, Järfälla 248:3. Idag är området från flygfältet till kyrkan omdanad till kyrkogård med ett förhistoriskt gravfält inom kyrkogården, Järfälla 442:1. Fornlämningarna visar att platsen vid Järfälla kyrka varit en rik bosättningsmiljö från bronsålder fram till idag.

I norra kanten av utredningsområdet ligger Ålsta övergivna bytomt, Järfälla 238:1, uppdelat på två delområden på ömse sidor om en väg som utgör en del av utredningsområdet. Inom den norra delen finns flera husgrunder, en källargrund, en terrassering och en vägbank. Till miljön hör ett gravfält, Järfälla 117:1 som avgränsats mot söder och fyra stensättningar, varav några är osäkra, Järfälla 118:1-4. Vid en avgränsande förundersökning av gravfältet påträffades en förhistorisk boplats, Järfälla 444:1, med typiska boplatslämningar från järnålder (Gill&Huuva 2007).

Inom bytomten finns det också hållristningar, Järfälla 399:1-2, i form av två slipytor och totalt sex älvkvarnar. Öster om bytomten finns en osäker hög, Järfälla 237:1. Bytomten, norr om den planerade vägsträckningen nyttjas som hagmark och är naturskönt med stora upplevelsevärden. Den del av bytomten som ligger söder om vägen hävdas inte och är beväxt med tovig gräs och slånbuskage.

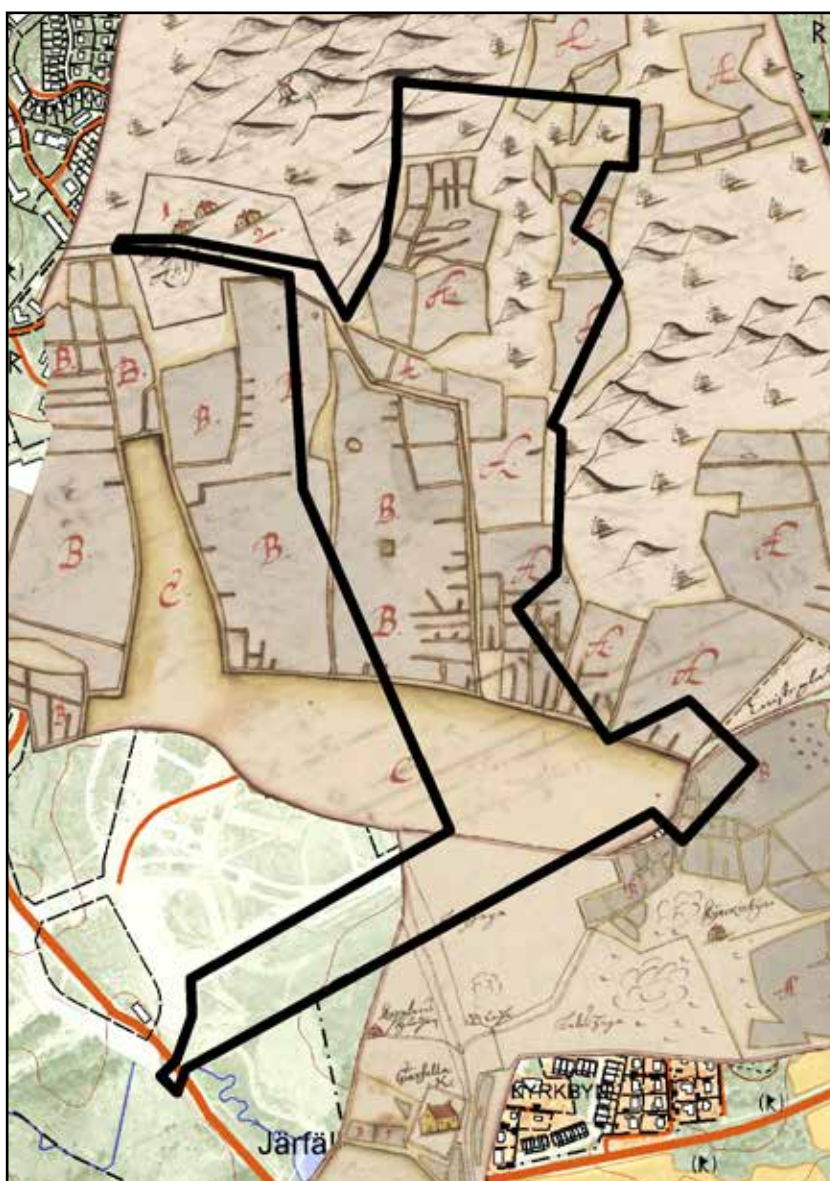

Fig. 3. De geometriska avmätningarna över Kyrkbyn från år 1687 och Ålsta från år 1694 visar åkermarken, ängen och bebyggelsens placering. I söder syns Järfälla kyrka. Utredningsområdet är markerat med svart.

I nordost har Ålsta Båtsmanstorp legat, åtminstone från tidigt 1800-tal till 1900-talets början, enligt äldre kartor. I och med flygfältet planades området ut och bebyggelsen försvann. Platsen för torpet är registrerad som Järfälla 240:1. Det lär också ha funnits en gravhög, ca 125 meter öster om torpet, Järfälla 240:2.

Det historiska kartorna bidrar med viktig kunskap om områdets användning i historisk tid. De äldsta kartorna är geometriska avmätningar från 1680- och 1690-talet som visar att Kyrkbyn bestod av en gård och Ålsta av fyra gårdar. De visar byarnas åker och äng mycket detaljerat med gärdesgårdar och äldre vägsträckningar. Nästa karta som visar Ålsta är en ägomätning av säteriet Säby från 1689 med alla dess underlydande hemman och torp. På denna karta visas Ålsta med marker och kommentarer om markslagets beskaffenhet. Vid Ålsta har det ritats ut fyra gårdar och sju tomter, varav tre låg på södra sidan om bygatan. Det är denna karta

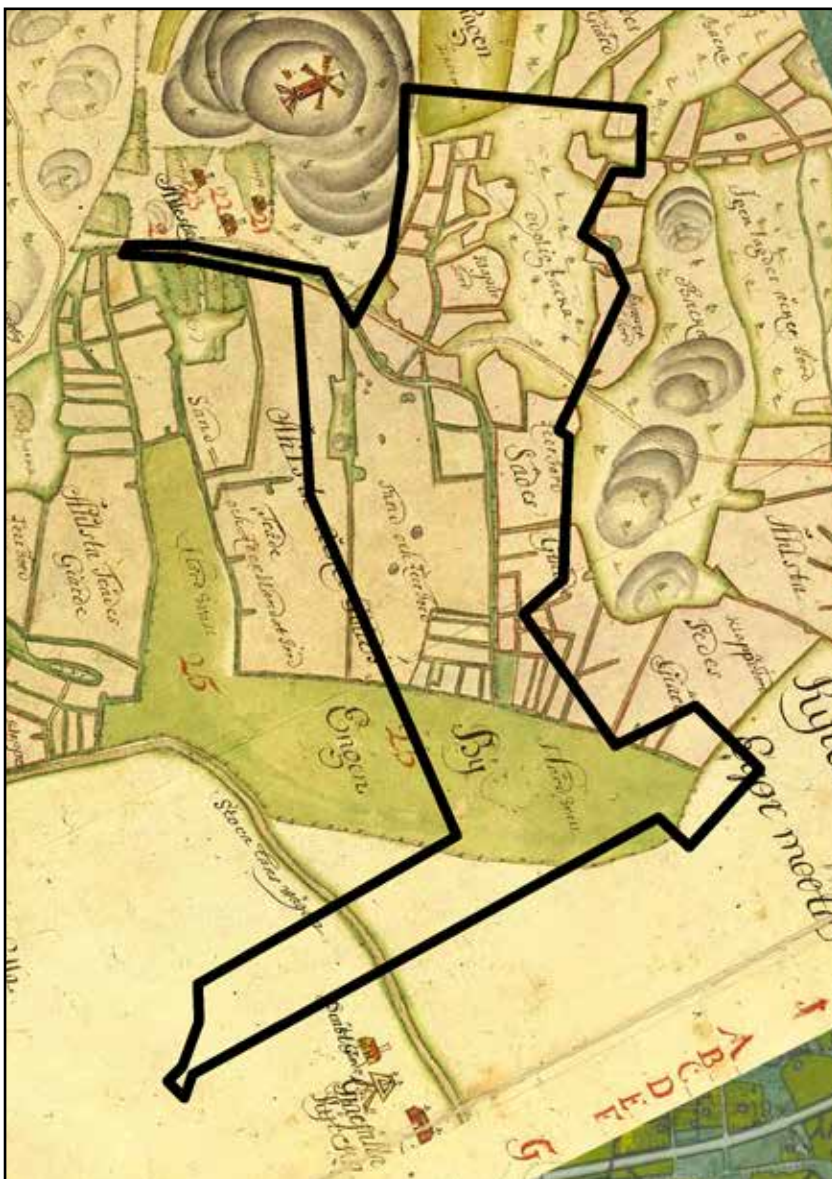

Fig. 4 Karta över säteriet Säby och dess byar. Här syns Ålsta med sina fyra gårdar, byvägen och en väderkvarn på berget. Utredningsområdet är markerat med svart.

med utritade tomter som ligger till grund för registreringen i FMIS, Järfälla 238:1. Kartan visar också hur det låg en väderkvarn med en mjölnarbostad på berget nordost om Ålsta. Vägen, bygatan, och dess fortsatta vägsträckning är tydligt utritad.

På nästa karta från 1774 visas Säby säteriets rågångar. Vid denna tid fanns det fyra gårdar i Ålsta och två väderkvarnar på berget. Sockenkartan från 1800-talets första hälft är inte lika tydlig och det verkar som om det finns tre gårdar i Ålsta och att det etablerats ett båtsmanstorp i öster, utanför det östra gårdet. Bilden över Kyrkbyn är sig lik med det tillägget att de enskilda husen ritats ut. På Häradskartan från 1897/1901 finns det kvar en gård i Ålsta och Ålsta båtsmanstorp. Kyrkbyn finns kvar på samma plats som tidigare, det har dock kommit till en bebyggelse norr om kyrkan som fått namnet Karlslund. Femtio år senare, på 1950-talets ekonomiska kartblad finns det fortfarande kvar en gård i Ålsta medan Ålsta båtsmanstorpet och Karlslund vid kyrkan är borta. Idag står det en skylt vid Ålsta som berättar om byns öden. Gården beboddes av en arrendator under Säby fram till 1949. På 1960-talet brändes de sista byggnaderna ned.

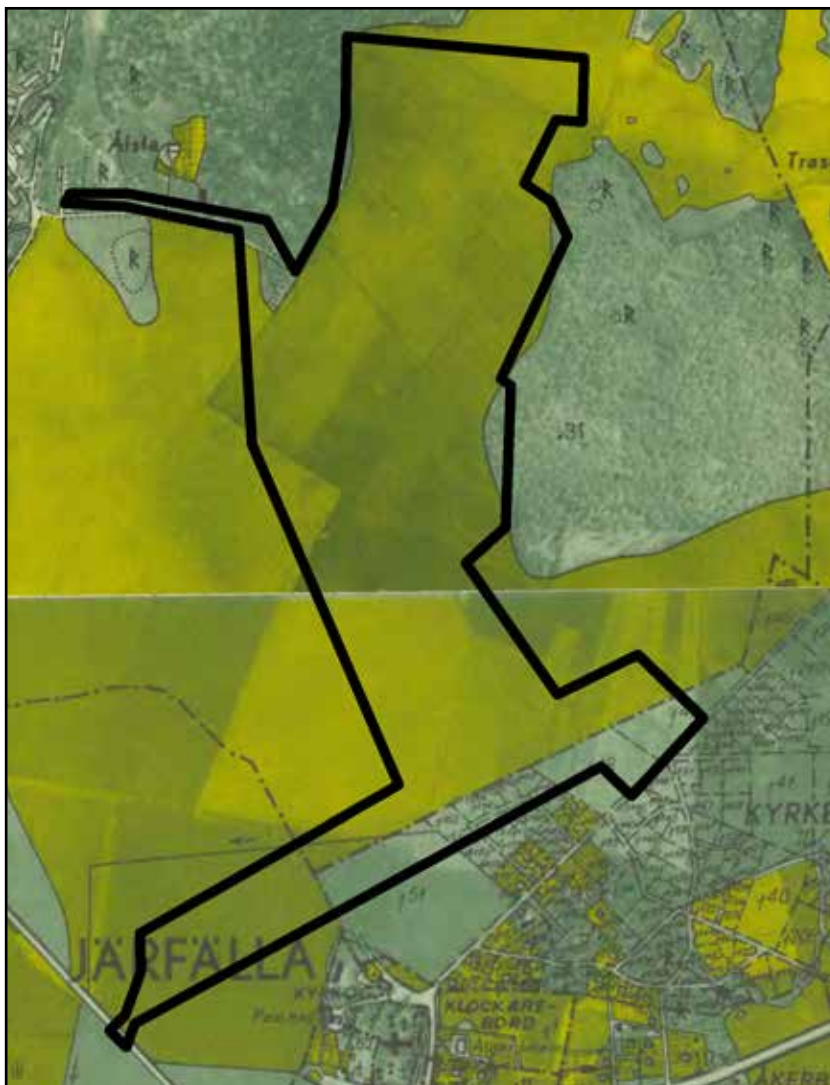

Fig. 5. Den ekonomiska kartan från 1950-talet visar att utredningsområdet (svart markering) bestod av flack åker. De militära landningsbanorna och merparten av de militära byggnaderna ritades inte ut på denna karta. Skala 1: 10 000.

Resultat

Vid den arkeologiska utredningen noterades utöver tidigare FMIS-registrerade Järfälla 240:1-2 och Järfälla 248:1, fyra nya objekt. De utgjordes av ett grav- och boplatssläge, två boplatsslägen och en färdväg. Resultat med grävda schakt redovisas på fig. 7.

Järfälla 248:1,2 avser ett gravfält som undersöktes i slutet av 1930-talet och en fyndplats för en skafthålsyx, se avsnittet om fornlämningsmiljön. Idag finns inga spår av ytterligare fornlämningar i denna del.

Järfälla 240:1-2 avser platsen för ett torp, Ålsta båtsmanstorp, och uppgifter om en hög. Området för Järfälla 240:1, Ålsta båtsmanstorp är helt sönderschaktat och det bedömdes som meningslöst att utredningsgräva på platsen. Norr och väster om utredningsområdet i närhet till Järfälla 240:1 finns det orörda, ursprungliga markytor kvar. Platsen för Järfälla 240:2 är ungefärlig och i det område som är utpekad gick det inte att se någon högliknande lämning. Området bedömdes också utgöra ett fint boplatssläge, objekt 3 - se nedan, och utredningsgrävdes varvid inget av antikvariskt intresse framkom.

I den nordvästra delen av utredningsområdet noterades rester av den gamla bygatan, som alltjämt utgör en väg och delar Ålsta bytomt i två delar, en norr om vägen och en i söder. Vägen är belagd med asfalt och breddad. Den östra delen har noterats som en äldre färdväg, objekt 1, då den alltjämt uppvisar en äldre karaktär och är uppbyggd som en vägbank. Där den når fram till den f.d. flygplatsen i öster är den kapad. Den är klassad som övrig kulturhistorisk lämning och utgör en liten rest av Ålsta bygata.

Fig. 6. I norra delen av utredningsområdet går en äldre vägsträckning, objekt 1. Vägen är den byväg som gick rakt genom Ålsta bytomt sedan åtminstone 1600-talet då den kan beläggas i äldre kartor. Vägsträckningen är troligen betydligt äldre än så.

Grav- och boplatslägena prövades genom utredningsgrävningar som resulterade i att lägena kunde avskrivas. Inom objekt 2, ett grav- och boplatsläge noterades fyra bottnar av anläggningar som kan vara av förhistorisk karaktär alternativt ett resultat av militär övningsverksamhet. I övrigt var området helt omrört och sönderschaktat varför det bedömdes som meningslöst med ytterligare arbetsinsatser.

Objekt 3 och 4 hade noterats som två gynnsamma lägen för äldre järnåldersboplatser. Vid utredningsgrävning inom dessa områden visade schakten att markytan var kraftigt omdanad. Marken är sönderschaktad, utfylld, omrörd och kanske utplanad (Objekt 3 tangerade även platsen för Järfälla 240:2). Den åkermark som präglade området före flygfältet anlades tycks ha planats ut och förstärkts med olika lager av krossten, singel och även påförts jordmassor. Först på ett djup av 0,6-0,8 m noterades vad som kan vara orörd mark. Om det funnits förhistoriska boplatser i området så bedöms de ha försvunnit i samband med planeringen inför det militära flygfältet och övningsfältet.

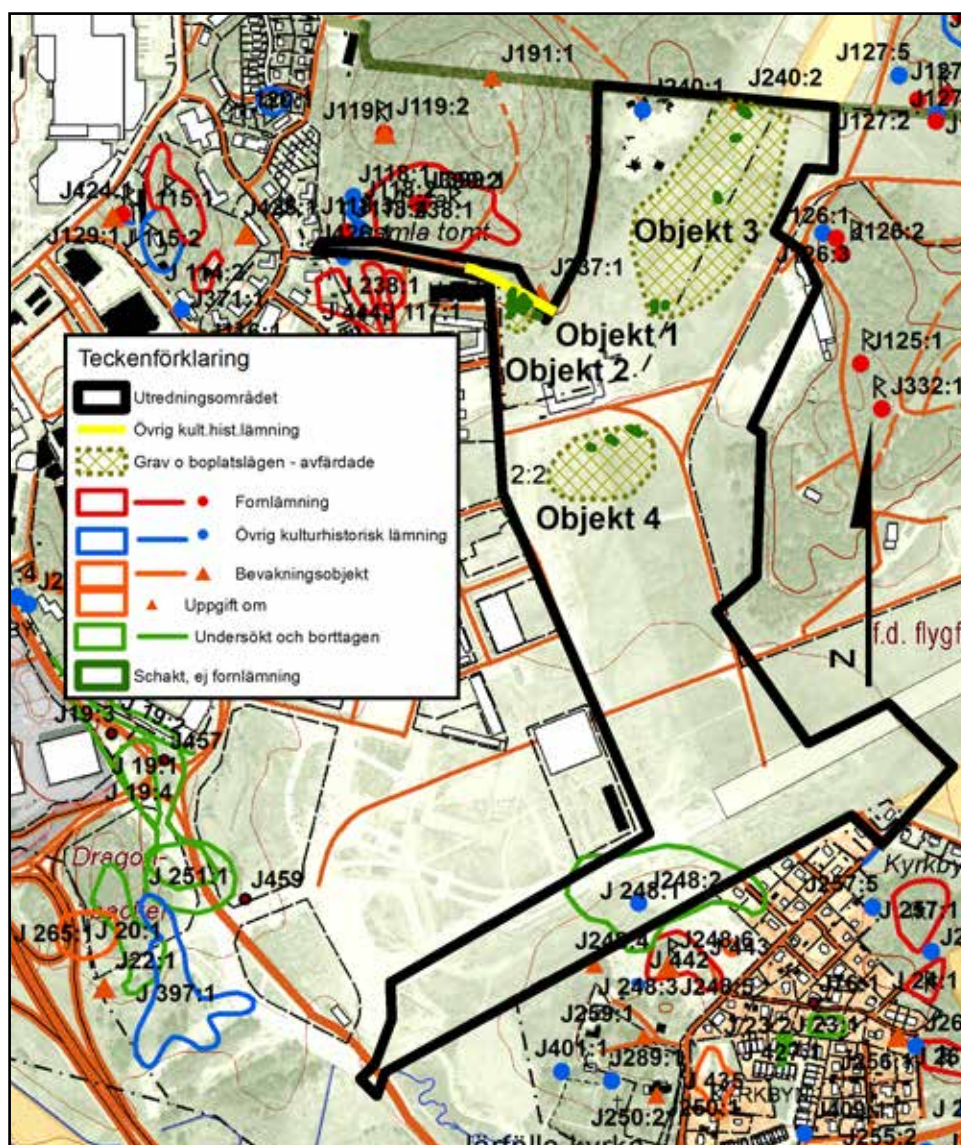

Fig.7. Karta över utredningsområdet med resultat och Järfälla 240:1-2, Järfälla 248:1,2, objekt 1-4. Utdrag ur digitala fastighetskartan. Skala 1:10 000.

Inom objekt 2-4 tog vi upp sammanlagt 13 schakt med grävmaskin. Utredningsgrävningarna utfördes den 23 december. Momentet utredningsgrävningar begränsades till en dag då området bedömdes vara så kraftigt omdanat att det inte fanns förutsättningar för att finna bevarade boplatser inom de ytor som varit landningsbanor.

Resultattabell

Obj. nr	Lämningstyp	Antikvarisk bedömning
Järfälla 240:1, 2	Torp, uppgift om plats för hög	Ej fornlämning
Järfälla 248:1, 2	Gravfält, fyndplats för skafthålsyxa	Undersökt och borttagen, ej fornlämning
Objekt 1	Färdväg	Övrig kulturhistorisk lämning
Objekt 2	Grav- och boplatssläge	Ej fornlämning
Objekt 3	Boplatssläge	Ej fornlämning
Objekt 4	Boplatssläge	Ej fornlämning

Länsstyrelsen i Stockholms län fattar beslut om eventuella behov av ytterligare åtgärder.

Utvärdering

Inför fältarbetet kontrollerades arkiv och kartmaterial. Denna bakgrundstudie kan trots det magra resultatet av fältarbetet bidra med förståelse för det område som nu är på väg att detaljplaneras.

Här kan även nämnas att runtom och i anslutning till detaljplaneområdet finns det många fina, variationsrika och välbevarade fornlämningsmiljöer värda att uppmärksammas och att ta hänsyn till.

Utredningsgrävningarna har visat att större delen av området är omdanat till följd av Barkarby flygfält. Inom de ytor som använts som landningsbanor finns det inga förutsättningar att påträffa rester av fornlämningar. Den ursprungliga markytan visade sig vara var helt sönderschaktad.

Referenser

Litteratur

Andersson, L, m. fl. 2009. Kalvshälla boplats - från bronsålder till vendeltid. Arkeologiska undersökningar av boplatslämningar på RAÄ 19, 20 + 67 under 1997-1998 vid Kalvshälla, Järfälla kommun, Uppland. Stockholms länsmuseum rapport 2009:8 (2002:2)

Elgh, S & Lekberg, P. 1991. Östra Barkarby, Särskild utredning, Steg 1-4. Arkeologikonsult AB, Rapport 1991:4.

Gill, A & Huuva, M. 2007. Flygflottiljområdet i Barkarbystaden. Raä 117. Järfälla socken, Järfälla kommun. Rapporter från Arkeologikonsult 2007:2152.

Grönwall, R. 2003. Flottiljområdet. Arkeologisk utredning av Flottiljområdet vid Barkarby flygfält, Järfälla socken och kommun, Uppland. Stockholms läns museum rapport 2003:2.

Kart- och arkivmaterial

Fornminnesregistret (FMIS) vid Riksantikvarieämbetet

Ortnamnsregistret SOFI

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU)

Bergartskartor, jordartskartor och strandnivåkartor

Rikets allmänna kartverks arkiv, Lantmäteriet

Ekonomiska kartans blad 1951, 10I7d Spånga

Ekonomiska kartans blad, 1952, 10I8d Säbysjön

Generalstabskartan, år 1873, Stockholm, Akt: J243_75_1

Häradsekonomiska kartan, Stäket, J112-75-B

Häradsekonomiska kartan, Svartsjö, J112-75-13

Lantmäteristyrelsens arkiv, LM

Herresta-Säby, ägomätning år 1689, Akt:48-13:1

Herresta-Säby, rågångsbestämning 1774, Akt:48-13:1

Järfälla socken, 1800-talet, Akt:48-1:2

Kyrkobynnr1 geometrisk avmätning 1687AktA14-97

Kyrkobynnr1 ägomätning år 1818, Akt:48-20:2

Ålsta, nr1-5, geomtrisk avmätning, år 1636, Akt:A48-39:a10-2124-25

Ålsta, nr1-5, geometrisk avmätning, år 1694, Akt:A19:71-72

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens beteckning 43112-36014-2015
Beställare: Järfälla kommun
Landskap: Uppland
Län: Stockholm
Kommun: Järfälla
Socken: Järfälla
Fastighet: Barkarby m. fl.
Fornlämningsnummer: Järfälla 248:1 m. fl.
Höjd över havet: 10-45 m ö. h.
Typ av undersökning: Arkeologisk utredning
Undersökningsperiod: December 2015
Fyndmaterial: Fynden återdeponerades
Koordinatsystem: Swereff 99TM
Inmättningsmetod: GPS-RTK
Kraka projektnr: 2015-20-UP-BarkarbystadenIII-AU
Undersökare: Kraka Kulturmiljö AB
krakakulturmiljo@gmail.com

Fig. 8 . Objekt 2, schakt 1. I den norra delen, närmast i bild, påträffades spår av en äldre elledning, ej i bruk, som täckts med tegelstenar. I bakgrunden syns Barkarbystaden.

Bilaga 1. Objektbeskrivning

Id/ Objnr	Typ	Beskrivning	Antikvarisk bedömning
Järfälla 240:1	Lägenhets- bebyggelse	1) Borttaget torp, nämnt år 1676. 2) Enligt uppgift fanns 1929 en hög, oregelbunden, närmast rund, 7,5 m diam och 0,6 m h, ca 125 mÖ om Ålsta båtsmanstorp. Delvis synlig kantkedja. Ej återfunnen 1980. Idag är området omdanat genom schaktning och utplaning, inga spår av fornlämning kan finnas kvar.	Ej fornlämning
Järfälla 248:1 248:2	Gravfält undersökt och borttaget	Gravfält, undersökt och borttaget, ca 240x140 m (ÖNÖ-VSV), bestående av 45 fornlämningar. Gravfältet undersöktes och borttogs i samband med anläggandet av Barkarby flygfält åren 1934-35 och 1937. Sammanlagt undersöktes ca 45 fornlämningar, de flesta utgjordes av flatmarksgravar i form av brandgravar och skelettgravar. Dessutom undersöktes en stenlagd väg, ca 18 m l, 1,7-2,2 m br och 0,5 m dj, som utgick från en stensättning, samt ett par äldre husgrunder. Inom gravfältet har det även påträffats en skaffhålsyx. Idag är området omdanat genom schaktning och utplaning, inga spår av fornlämning kan finnas kvar.	Ej fornlämning
Objekt 1	Färdväg	Vägbank, ca 135 m l, 4-5 m br och intill 1,7 m h. I NV övergår den i en asfalterad och breddad vägbana. I Ö avslutas den tvärt där den kapas av flygplatsområdet. Vägen kan beläggas på kartmaterial från 1600-talet och har varit Ålsta bygata. LMV, Herresta-Säby ägomätning, år 1689 Akt: 48-13-1.	Övrig kulturhis- torisk lämning
Objekt 2	Grav- och boplat- släge	Grav- och boplatssläge, ca 50x50 m st, (N-S), bestående av krönet av en mot söder utskjutande udde. I norr ligger Ålsta bytomt och en gravliknande lämning. 20-25 m ö.h. Området prövades med fyra schakt. I ett av dess framkom bottnar av fyra anläggningar av okänd ålder. I övrigt visade schakten att området var omschaktat och dominerades av sprängsten och fyllnadsmassor. Anläggningarna omges av omschaktade områden varför det inte är meningsfullt med ytterligare åtgärder i området. De tolkas som att de kan indikera förhistorisk aktivitet i området av vilken det kan finnas kvar spår i norr utanför utredningsområdet. Alternativt att anläggningarna hör samman med de militära aktiviteter som präglar platsen.	Ej fornlämning
Objekt 3	Boplatssläge	Boplatssläge, ca 300x150 m st (NNO-SSV), bestående av krön och mjuk NO-slutning på grusmark. 20 m ö.h. I området drogs sex schakt som visade att merparten av området är kraftigt omdanat och omschaktat i samband med flygfältets anläggande eller för de militära övnings- verksamheterna.	
Objekt 4	Boplatssläge	Boplatssläge, ca 150x100 m st (Ö-V), bestående av övre delen av en mjuk S-slutning. 15 m ö.h. Ytan prövades med tre schakt varefter det kunde avskrivas. I schakten framkom omrörda lager med matjord, singel, stenkross och makadäm. Området är omdanat för flygfältet.	Ej fornlämning

Bilaga 2. Tabell över schakt och provgropar

Schakt	Storlek/djup m	Beskrivning
Objekt 2		
1	20x1,3/0,3-0,5	Torv 0,1, i N delen följt av matjord, och tegelskikt ovan ledningsdragning. S delen fyllnadsmassor med inslag av lerig sand och vassa stenar. Skräp och rester av äldre elledning.
2	18x1,3/0,3	Torv 0,1, följt av tunt matjordslager 0,15 m tj, därunder grusblandad sand och lera, ställvis berg i dagen.
3	13x1,3/0,25-0,3	Torv 0,1 m tj, följt av grus och fyllnadsmassor. I botten sandblandad lera, hållklack tvärs över schaktet. I botten iaktogs fyra mörkfärgningar som skulle kunna utgöra bottnar av stolphål, 0,25-0,4 m diameter och 0,0,3-0,05 m dj. Närområdet är helt sönderschaktat och domineras av fyllnadsmassor, varför det inte bedöms som meningsfullt att undersöka dessa vaga anläggningar vidare. De skulle kunna vara förhistoriska eller höra samman med militär verksamhet i området. De kan dock ses som indikationer som stärker antaganden om förhistoriska lämningar norr om utredningsområdet.
4	5x1,3/0,1-0,2	Torv 0,1, följt av fyllnadsmassor, stora sprängda stenar. Hela denna del av området domineras av sprängsten.
Objekt 3		
5	8x1,3/0,25-0,3	Torv 0,1, följt av 0,15 m tj ploglager. I botten orörd grus och stenblandad sand. I Ö delen iaktogs två diffusa mörkfärgningar, 0,2 resp 0,5 m diam. intill 0,1 m dj. Bedöms som sentida.
6	9x1,3/0,3-0,5	Torv 0,1, minst 0,5 m tj matjordslager i Ö, mitt i schaktet går ett täckdike tvärsöver. I väster är några oregelbundna mörkfärgningar i den grusiga silten. Mycket djupt i öster, eventuellt utfyllt.
7	6x1,3/0,4-0,6	Torv 0,1, följt av flera lager med sand, sten och matjord om vartannat. Enstaka tegelbitar och en bit lerklining. Markytan förefaller omschaktad och påförd olika lager med fyllnadsmassor.
8	7x1,3/0,35	Torv 0,1, följt av två olika lager med grus och singel, följt av matjord 0,2 m tj, i botten orörd något siltblandad grus.
9	10x1,3/0,3-0,5	Torv 0,1, följt av matjord varvat med siltig morän. Kraftigt omrört / påförda lager av olika kvalitet. I botten siltblandad grus.
10	4x1,3/0,2	Torv 0,1, följt av matjord blandat med stenkross.
Objekt 4		
11	13x1,3/0,3	Torv 0,1, följt av matjord blandat med stenkross, mörkare mylla i norr.
12	9x1,3/0,3	Torv 0,1, följt av matjord, delvis inslag av silt, morän och stenar. I norra delen är ett 2-3 m br dike/väguttyllnad tvärs över schaktet.
13	5x1,3/0,2	Torv 0,1, följt av singel och makadam.

